

Lys & Liv

MF

Det teologiske
Menighetsfakultet

Informasjonsblad for Menighetsfakultetet
Nr. 3, juni 2007. 73. årgang

MENIGHETSFAKULTETET
Det teologiske Menighetsfakultet

"Kunnskap som gir
deg et fundament"

MF Norge rundt s 4-5

Sju fete og sju magre

UTGIVER

Det teologiske Menighetsfakultet.

Lys & Liv er informasjonsbladet til Det teologiske Menighetsfakultet. Med sine 23.000 abonnenter er det et av de største innen kristen presse i Norge. Alle nåværende og tidligere studenter, ledere og medlemmer i foreninger, ledere i samtlige menighetsråd og alle navngitte bidragsytere mottar bladet. Kristne organisasjoner og venner og familie av studenter og ansatte er blant leserne.

Ved kildeanvisning kan artikler fra Lys & Liv fritt gjengis.

REDAKSJON

Vidar L. Haanes, ansvarlig redaktør
Marianne Torp, redaksjonssekretær
Kristin Norseth, redaksjonsmedlem

E-POST

lys&liv@mf.no

PRODUKSJON OG TRYKK

Koinos, Lorenskog
Østfold trykkeri, Askim

Neste nummer: september 2007

Forsidebilde:

MF-student Solveig Johannesen i samtale med Jens Petter Lande som er student i Bergen. En reportasje på side 4-5.

Foto: Ellen Isaksen

HVERT ÅR på denne tiden er vi spent på hvor mange studenter som velger MF som sitt studiested. Vi er med i det såkalte «Samordna opptak», som koordinerer opptaket for høyere læresteder, og visste i slutten av april at antallet førsteprioritetssøkere til MF var noe lavere enn i 2006. Men mange søker ikke i tide, og mange har ennå ikke bestemt seg eller ikke kommer inn på det studiet de ønsket. Derfor pleier MF ofte å få en del studenter gjennom «restetorget», som åpner den 20. juli.

Det er tidenes største ungdomskull som avslutter videregående skole de nærmeste årene. Det innebærer at utdanningsinstitusjonene først får sju fete år, før vi går over i sju magre, fordi størrelsen på ungdomskullene vil falle markant. Dette er hovedbudskapet til professor Steinar Stjernø, leder av det regjeringsnedsatte utvalget som skal utrede fremtiden for høyere utdanning i Norge. I tillegg til å forberede seg på fremtidens magre år når det gjelder studenttall, så påvises det en økende tendens til at ungdom søker seg til de store byene, og at dette ikke minst gjelder den stadig økende andelen av innvandrere som vi finner i aldersgruppen 20-24 år. Men både i forhold til beliggenhet og faglig kvalitet har MF gode forutsetninger for å klare seg gjennom de utfordringer utdanningsinstitusjonene står overfor.

DET AVGJØRENDE blir å følge Josefs eksempel, og benytte de sju fete år på en god måte. Ikke bare for rekruttering til MF, men for rekruttering til Den norske kirke og andre kirkesamfunn. Svært mange prester og pastorer går av for aldersgrensen de nærmeste sju år. Vi står utvilsomt overfor en prestekrise i løpet av kort tid, dersom vi ikke klarer å bedre rekrutteringen til teologistudiet. Men hvordan gjør vi det? Det er i alle fall ikke noe MF kan klare på egenhånd. Det er kostbart å markedsføre universiteter og høyskoler. Konkurransen er stadig sterkere, og noen av de private, kommersielle skolene bruker titalls millioner på reklame. De siste årene har også de stadige universitetene vært å finne på TV- eller kinoreklame, eller på store plakater på T-banestasjonene. MF er verken statlig eller kommersiell, og har derfor ikke økonomi til slikt. Men man velger neppe å bli prest eller kateket fordi man har sett en reklame på kino.

Men hvordan skjer da rekrutteringen til MF? MFs ansatte reiser jevnlig på besøk til menigheter, til folkehøyskoler eller til sommerstevner. Vi presenterer våre studietilbud, og forsøker å formidle hvor stort behov det er for rekruttering til kirkelig tjeneste. Men størst betydning for rekruttering til våre studier har den direkte kontakt, ansikt til ansikt, ved en personlig anbefaling fra nåværende eller tidligere studenter, eller ved en oppfordring fra en man har tillit til. Det finnes en mengde flotte ungdomsmiljøer rundt forbi i Norges menigheter og organisasjoner som MFs ansatte ikke får besøkt. Det er da heller ikke nødvendig. Svært mange av våre nåværende studenter forteller at de begynte på utdannelsen til prest, kateket, diakon eller ungdomsleder fordi presten hjemme, eller en ungdomsleder de hadde tillit til, eller en tidligere MF-student oppfordret dem til å studere på MF.

DET GJELDER å se mulighetene og å lete etter ressursene. Svært sjelden kommer kallet til tjeneste som en direkte åpenbaring. Som regel skjer det via en annen person, og den personen kan gjerne være deg.

Vidar L. Haanes er rektor ved Menighetsfakultetet

Han lever!

Jeg vil ta dere med til en undervisnings-time her på fakultetet. Det jeg skal fortelle om har faktisk hendt meg flere ganger, med noen variasjoner. Likevel er det én bestemt gang som står særlig klart for meg, og som jeg vil fortelle om her.

Emnet var læren om hvem Jesus er og hva han har gjort for oss. Vi var kommet til hans oppstandelse og hvor grunnleggende den var i den første kristne forkynnelse. Dogmatikk er aktuell og normativ, så jeg spurte studentene hva Jesu oppstandelse innebærer, hvilken betydning den har.

De påpekte mange viktige ting. Et hovedpunkt var at da Gud reiste Jesus opp fra de døde, stadfestet han ham som Guds Sønn. (Rom 1,4) Dette er avgjørende, for både de første kristne og oss. Uten oppstandelsen er troen vår ingen ting, sier Paulus i oppstandelseskapitlet 1 Kor 15.

Slik kaster oppstandelsen også nytt lys over Jesu død. Ved at den viste at han var Guds Sønn og Messias, ble det klart at hans død var en soning for hele verdens synd og skyld. Den oppstandne er Frelseren; det er ikke frelse i noen annen. (Apg 4,10-12)

Jesu oppstandelse innebærer dermed en seier over døden og alle onde makter. Vår fiende er fra da av en slagen motstander. Og det fører til et fjerde punkt: Som Jesus sto opp fra de døde, skal vi stå opp. Han er førstegroden, sier Paulus i 1 Kor 15,20-23, og som Kristus sto opp skal også de som hører ham til, stå opp til et nytt liv med ham.

Jeg skrev opp disse punktene på tavla i auditoriet - viktige understrekninger av betydningen av Jesu oppstandelse. Men det var ett moment til jeg gjerne ville ha med. Til slutt var det én av studentene som sa, litt lavt og forsiktig, nesten prøvende: «Han lever.»

«Si det høyere», sa jeg. Og studenten

Vi kan leve våre liv i nådens fellesskap med ham; i bønnen, Ordet og nattverden.

gjentok, denne gangen både høyt og tydelig: «Han lever!»

Det var som noe spesielt skjedde der og da. Undervisningssituasjonen ble like- som forvandlet til noe mer. Det opplevdes som et hellig øyeblikk, og jeg tror ikke jeg var den eneste som følte det slik. Jeg var redd stemmen ikke ville

bære, så i stedet for å si noe skrev jeg på tavla i auditoriet, med store bokstaver: HAN LEVER!

Det er slik det er. Fordi Jesus er stått opp fra graven, er han den som lever, nå og i all evighet. Han er ikke bare en fortidig størrelse; han er virkelig levende, vi kan forholde oss til ham, nå som dengang. Som kristne kan vi leve i bevisstheden om at han er hos oss og blant oss og med oss, slik han lovet. Vi kan leve våre liv i nådens fellesskap med ham; i bøn- nen, Ordet og nattverden. Han er Den levende; derfor har vi i ham del i Opp- standelsen og Livet.

Det er ikke rart at de første kristne var så opptatt av Jesu oppstandelse!

Kjell Olav Sannes
professor i dogmatikk

GRADER

MF tilbyr følgende grader:

- Bachelor i teologi
- Bachelor i kultur- og samfunnsfag, studieretning Ungdom, kultur og tro
- Bachelor i kultur og samfunnsfag med fordypning i KRL

- Disiplinbasert Mastergrad i kristendomskunnskap
- Master i kristendomskunnskap, studieretning KRL fagdidaktikk (deltid)
- Erfaringsbasert master i praktisk teologi
- Master i teologi
- Master of Philosophy in Theology
- Master i kirkelig undervisning (kateketutdanning)
- Master i diakoni
- Cand.theol. (presteutdanning)
- PhD innenfor fagområdene kristendomskunnskap og teologi

Deltidsstudier i KRL på bachelor- og masternivå tilbys ulike steder i Norge, bl.a. som videreutdannings-tilbud for lærere.

MF tilbyr også studier i pentekostal teologi, katolsk teologi, metodistisk teologi og frelsesarmeens teologi.

ADRESSER

Besøksadresse:

Gydas vei 4, Oslo

Postadresse:

Pøstboks 5144 Majorstuen,
0302 Oslo

E-post: post@mf.no

Tlf: 22 59 05 00 Fax: 22 59 05 05

Bankgiro: 3000 17 41841

MFs netteside: www.mf.no

Fax informasjonskontoret:

22 59 05 01

MF Norge Rundt

MF-studenter og lærere har vært på reise «Norge Rundt». Dette er noen av inntrykkene fra turen.

FOR MANGE ÅR tilbake var det vanlig at MF hadde utsendinger som reiste mange steder i landet og «hentet inn» ulike studenter fra kriker og krokker av landet. Dette sluttet dessverre MF med. Men budskapet om MF er ikke kommet ut til alle! Derfor ønsket vi å reise ut igjen, og fortelle om det vi har sett og hørt!

Bergen

16. -18. februar

I byen som bugner av gummistøvler, paraplyer og brautende bergensere – er det også et levende og stort menighetsliv. Vi hadde lyst til å se på dette

arbeidet, og fortelle om MF – så vi la ut på tur!

De tre heldige var Sjur Isaksen (universitetslektor), Ellen Marie Skillingstad (UKT student) og Solveig Johannessen (UKT student/ rekrutteringsmedarbeider). Vi hadde med oss masse utstyr, masse drops, og ikke minst – stor tro!

De første vi møtte, var studentlaget i Bergen. De holdt til i et koselig hvitt hus - med kakeservering, spill og musikk. Her ville vi prøve å rekruttere folk over til andre siden av fjellet. Sjur smisket seg innpå dem ved å skryte av denne flotte byen, og sa at det selvfølgelig ikke kunne være noen gode årsaker til å flytte til Oslo. Men kunne det være en god grunn, så var dette MF. Og så sannelig – vi ble en stor suksess! Studentene synes det var så bra at noen tok kirkas framtid på alvor, og var imponert over våre nye og kule studieretninger. Ikke at teologi ikke er kult, da – det er knallstilig! Studentene likte oss så godt at vi fikk være med på

Fra venstre Sjur Isaksen, Solveig Johannessen og Ellen Marie Skillingstad.

kafé etterpå, og vi var alle enige om at det hadde vært en god kveld.

PÅ LØRDAG dro vi til Salem, på lørdagsquiz. Her var det stappfullt av studenter som utdannet seg til alt mulig rart. Og under pausen fikk vi lov til å fortelle om vår fantastiske skole. Igjen kom Sjur med samme smiskehistorie, som også her falt i god jord. Ellen Marie fortalte livlig om det fantastiske studiemiljøet, og rekrutteringsmedarbeideren tok seg av å fortelle om hvilke studieretninger MF har å tilby. Etterpå fikk vi gode samtaler med mange, og flere sa at de godt kunne tenke seg å studere på MF som pensjonister! Dropsene ble borte på kort tid, og vi gikk derfra glade og fornøyde!

SØNDAG var det tid for å besøke noen kirker. Sjur dro til Foldnes kirke for å ha preken og fortelle om MF. Ellen Marie og Solveig dro til Skjold kirke, der vi fikk lov til å være med på en spennende gudstjeneste. Vi fortalte om skolen vår, og vi ble svært godt tatt i mot. De vi snakket med sa selv at de følte seg litt for gamle til å begynne der selv, men at de heiet på oss, og ville mer enn gjerne ta i mot våre studenter når de var ferdige.

Senere på kvelden var vi i Norkirken – dette var en god og avslappende gudstjeneste. Vi møtte igjen mange av studentene fra lørdagsquizen, og ble også her – særdeles godt mottatt!

Da vi dro hjem, var vi godt fornøyde. Vi hadde møtt mange flotte mennesker og menigheter, og var imponert over det arbeidet som drives i Bergen.

Trondheim 23. -25. mars

Vi ble så gira etter turen til Bergen, at vi bestemte oss for å ta en tur til! Denne

Fra venstre sokneprest Arne Brekke og menighetsrådsleder Malvin Gerhardsen.

gang ble det til bartebyen, Trondheim. På tide å få inn flere studenter med mokkasiner og skinnvest! Vi var: Halvor Nordhaug (praktikumsrektor), Odd Inge Tangen (teologistudent), Torunn Karlsen (UKT-student) og Solveig Johannessen (rekrutteringsmedarbeider/ UKT-student).

HER SKULLE VI inspirere til å jobbe i kirka! Lørdag var vi i Salem, på et ungdomsmøte. Det var stor satsning på lovsang, og de hadde en gruppe som kalte seg for PJ Crew. Der gikk det i alt fra Kirk Franklin til gode, gamle salmer – veldig stilig! Ungdomspastoren tok vel i mot oss, og oppfordret forsamlingen til å gå på MF. Etter møtet sto vi på stand og fikk kontakt med mange mennesker. Det var godt å se at mange har et godt inntrykk av MF, og mener at skolen vår er viktig og verdifull. Vi møtte flere som hadde gått der i ett eller flere år, selv om de studerte en helt annen retning nå. Det viste oss at MF har betydning uansett hva man ønsker å bli.

PÅ SØNDAG var vi i forskjellige menigheter. Halvor dro til Strindheim kirke, og talte der. Vi andre tok turen til Heimdal menighet. Denne dagen var det dåp av konfirmanter i kirken – det var stort å

være en del av. Odd Inge hadde preken om Maria som fikk budskapet om Jesus, og fikk strålende tilbakemelding. Vi sang Kallet, med budskapet: vil du følge meg? Vi fikk også fortelle om MF, og menigheten ga oss stor støtte på at det var et bra sted å være. Møtet med denne menigheten var flott for oss. De ga oss en følelse av å virkelig bli møtt, og hadde masse kjærlighet å gi.

På bilturen hjem var vi slitne, men veldig fornøyde! Trondheim hadde mye å komme med, og mye å lære oss. Vi fikk lov til å gi litt til dem også, og det betydde mye. Odd Inge fikk endelig se Nidarosdomen, og vi fikk plage han på veien hjem.. Av en eller annen grunn, ville ikke Halvor sitte på med oss opp og ned, skjønner ikke hvorfor..?

Uansett - haugevis med brosjyrer og flyers er delt ut, kilovis med drops er blitt spist, budskapet om MF er blitt gitt - og vi gleder oss til neste år, hvor flere skal få høre om den fantastiske skolen vi går på! Hurra for MF!

Tekst: Solveig Grønlien Johannessen

Fra venstre Odd Inge, Torunn og Solveig, sammen med praktikumsrektor Halvor Nordhaug

Fra Heimdal menighet. Fra venstre soknediakon Anne Grethe Stjern, Solveig Johannessen, kapellan Sveinung Enstad, Torunn Karlsen og Odd Inge Tangen.

MF PÅ KRYSS

GÖRAN BERGSTRAND er en autoritet i Norden innenfor fagfeltet psykoterapi, religion og sjelesorg. «Skyld og skam» var tema for den åpne forelesningen han holdt på MF i mars. Her i samtale med en av studentene, Randi Helene Kalvå.

DEN RUMENSKE ambassade og MF samarbeidet om en utstilling av samtidsarkitektoniske prosjekter for ortodokse kirker like før påske. Ambassadør, dr. Cristian Istrate (til høyre) og fru Gabriela Carmen, sammen med rektor Vidar L. Haanes.

BIBLIOTEKET gjentok nylig den årlige suksessen med boksalg fra magasinet. Det var dubletter, bokgaver og kasserte bøker fra egne samlinger som studentene kastet seg over.

SYKEHUSPREST Håkon Augdal og sykehjemsprest Anne Jørstad var både deltagere og kursledere på videreutdanningskurset for helseprester, Profesjonsutøvelse og prestetjeneste i helse- og sosialsektoren. Kurset går over to år med en ukes samling hvert semester. 20 prester fra hele landet deltok.

FINNES DET en luthersk spiritualitet?» var tema for vårens pensjonisttreff på MF. Denne gang var det Todeiv Austad som holdt foredrag. Hvert halvår møtes rundt 35 pensjonerte teologer og hovedfagskandidater.

TEOLOGISK fakultetsledermøte, med deltagelse fra Bispemøtet var samlet på MF i mars. Fra venstre studiesjef Øystein Lund, MF; studiesjef Einar Engebretsen, Misjonshøgskolen; rektor Knut Holter, Misjonshøgskolen; dekan Trygve Wyller, TF; rektor Vidar L. Haanes, MF; generalsekretær Knut Erling Johansen, Bispemøtet og biskop Olav Skjevesland.

«FRYKT IKKE!» var tema for påskegudstjenesten på MF. Synniva Gylver var predikant.

EN GRUPPE elever fra Bibelskolen i Grimstad besøkte MF i april. Her ble det orientering om studietilbud, omvisning, brus og boller

HVA SKAL JEG BLI når jeg blir stor? Dette var tema for en rekrutteringssamling som fokuserte på noen av de yrkesmulighetene et studium på MF gir. Inviterte gjester ga inspirerende glimt inn i hverdagen som prest, diakon og kateket. Fra venstre kateket (i Lommedalen) Randi Langkaas, prest (i Holmlia) Elisabet Yrwing Guthus, diakon (i Oppsal) Carl Petter Salvesen som ble intervjuet av student Annette Kvernevik Dreyer.

fra venstre: Tidligere samferdselsminister, nåværende administrerende direktør i Oslo Sporvognsdrift, Torild Skogsholm, gav uttrykk for at hun har hatt stort utbytte av kristendomsstudier på MF. Sjur Isaksen intervjuer. Solveig Johannessen deler ut MF-reklame i form av godteri og pinner til studentene. Universitetslektor Hanne Birgitte Sodal veitole ledet samlingen.

Hallvard Olavson Mosdøl - fra London til MF:

Skal få flere studenter utaskjærs

– Jeg tror det blir spennende å være en del av teamet som skal arbeide for at teologistudentene med seg en best mulig bagasje, sier Hallvard Olavson Mosdøl. Foto: Marianne Torp

Etter fem år som sjømannspresti i London, har Hallvard Olavson Mosdøl begynt som rådgiver ved Menighetsfakultetet. Han utfordrer MF-studenter til å ta et semester eller to i utlandet.

ETTER FEM ÅR som sjømannsprest i London, har Hallvard Olavson Mosdøl begynt som rådgiver ved Menighetsfakultetet. Han utfordrer MF-studenter til å ta et semester eller to i utlandet.

– De fleste har godt av å komme seg utaskjærs. Det er noe med å utsette seg for andre impulser og utfordre sine egne perspektiv, også de teologiske, sier Hallvard. – Dessuten er det stas å treffe nye mennesker, og MF har kontakt med mange spennende institusjoner. Selv

hadde jeg interessante studieopphold i Sør-Afrika og England. Nå skal vi sørge for at flere MF-studenter får pirret eventyrlysten, smiler han.

ETTER PÅSKE begynte den tidligere sjømannspresten ved MFs studieadministrasjon. Han skal arbeide med internasjonalisering, samt etter- og videreutdanning innen kirkelig sektor. – Det er viktig at disse feltene prioriteres. Mange av dem som har hatt studieopphold i utlandet forteller at det har gitt avgjørende impulser. Det er lærerikt å se på egen arv og kultur med friske øyne. Det selvfølgelig blir ikke så selvfølgelig, og man blir mindre nærsynt på visse saker og ting, sier Hallvard.

– Det er noe med reisen som åpner. Samtidig oppdager man at veldig mye er bra her hjemme, selv om man ikke skulle tro det når man leser norske aviser. Etter mange år i et engelsk klasse-samfunn har jeg for eksempel blitt stolt

over å være sosialdemokrat. Det er for øvrig sunt å få et edruelig forhold til Norges plass i verden. Når man bor i eksil oppdager man at den lutherske kirke er en beskjeden størrelse, og man må i stor grad forholde seg andre kirkelige tradisjoner. Akkurat det kan vi lære mye av, mener han.

ITILLEGG til internasjonalisering skal telemarkingen ha ansvar for å videreutvikle MFs etter- og videreutdanning innen kirkelig sektor. Han er opptatt av at institusjonen skal tilby faglig relevante kurs til prester, diakoner og kateketer.

– Teologien må dufte av både himmel og jord, og jeg tror det er viktig at vi tenker kreativt om hvordan vi kan utvikle et bredt tilbud innen kirkelig etter- og videreutdanning. Menighetsfakultetet eksisterer først og fremst på grunn av menighetene. Det er dem vi er satt til å tjene, og jobben min blir å bidra til at de som står i førstelinjetjeneste får tilbud om faglig forfriskning og teologisk fordykning, sier Hallvard.

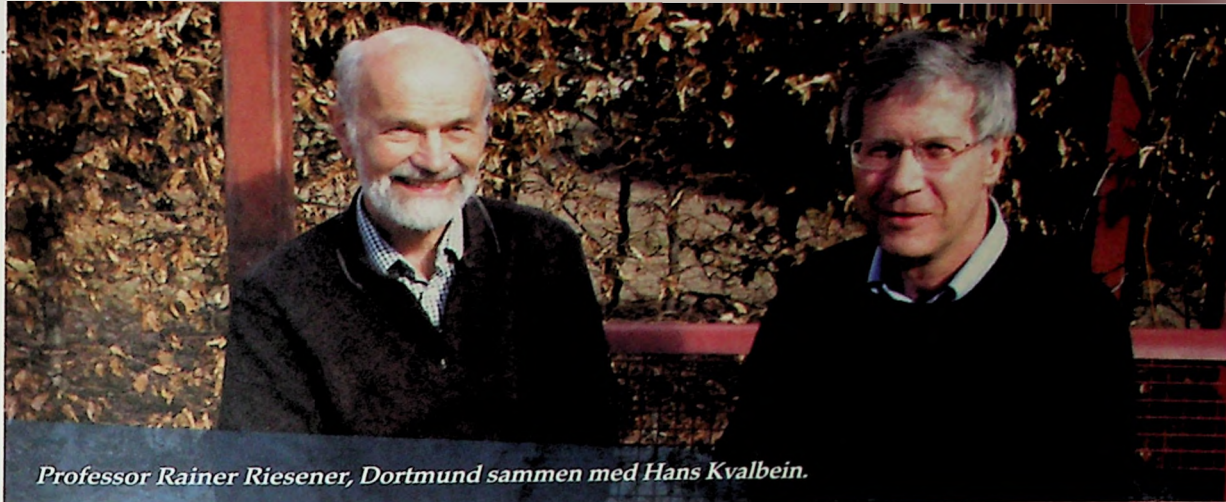
Som sjømannsprest har han selv vært del av det etterutdannings-samarbeidet som var mellom Presteforeningen og Sjømannskirken.

– For meg var det definitivt berikende å få mulighet til å reflektere teologisk over den hverdagen jeg stod midt oppi som prest og troende. Flere ganger har det slått meg at «det var nå jeg skulle begynt å studere teologi», og det er det fine med etter- og videreutdanning: Man får arbeide med de erfaringene man sitter på når tro og liv møtes, sier Hallvard.

FORUTEN internasjonalisering og etter- og videreutdanning skal han ha det faglig-administrative ansvaret for presteutdannelsen.

– Jeg tror det blir spennende å være en del av teamet som skal arbeide for at teologistudentene får med seg en best mulig bagasje, sier Hallvard Olavson Mosdøl.

Foto: Marianne Torp

Professor Rainer Riesener, Dortmund sammen med Hans Kvalbein.

Kvalbein runder 65

En av landets mest kjente NT-lærere, Hans Kvalbein, har nylig rundet 65.

En av hans medarbeidere ved fagseksjonen for Det nye testamente, Karl Olav Sandes, omtaler her sin kollega som har satt spor etter seg både som foreleser og forfatter.

DET ER ENTID for å arbeide og en annen tid for å feire. Slik kan vi kanskje omskrive Forkynneren i Det gamle testamente som sier: «Alt har sin tid». Da Hans Kvalbein nylig fylte 65 år valgte hans kolleger på MF å slå disse to tingene sammen. Vi feiret en god kollega og venn med et todagers seminar samt en forelesning i forkant av professor Rainer Riesner fra Dortmund i Tyskland. Kvalbein-seminaret samlet bidragsytere og NT-lærere på huset til tema: «From house churches to establishment church.» Gjennom åtte foredrag og samtaler ble overgangen fra urkirkens husmenigheter til Konstantins rikskirke satt under lupen. Artiklene fra seminaret publiseres høsten 2007 i fakultetets fagtidsskrift Tidsskrift for Teologi og Kirke; til ære for venn og kollega Hans Kvalbein.

GJENNOM sin undervisning og sine lærebøker som i mange år var vært så viktige i studier på MF er Kvalbein en av landets mest kjente NT-lærere. Hans populære fremstillinger av Johannes – og Lukasevangeliets teologi (Hovedtanker i Johannes evangeliet; Godt budskap for fattige), og ikke minst hans store Mat-

teuskommentar (Bibelverket), har hans innflytelse vært stor i norsk kirkeliv og teologi.

KVALBEIN disputerte for den teologiske doktorgrad ved Universitetet i Oslo i 1981 over en avhandling om Jesus og de fattige i de synoptiske evangelier. De synoptiske evangelier og Jesus slik han presenteres der har forblitt et kjerneområde i Kvalbeins faglige arbeid siden. Et naturlig høydepunkt i dette er han nå i ferd med å avslutte, nemlig en bibelteologisk fremstilling av synoptisk teologi der Jesu forkynnelse om Guds rike er midtpunktet.

Kvalbein har også levert viktige bidrag til misjon i urkirkens liv og teologi. Sammen med Jostein Ådna (Misjonshøgskolen) ga han i 2000 ut *The Mission of the Early Church to Jews and Gentiles*. Hans engasjement for misjon har både en faglig og personlig side. I *Societas Novi Testamenti Studiorum*, et fellesskap av NT professorer fra hele verden, har han de siste fem årene vært en av lederne i det årlige seminaret om hvordan kirkens misjon skal forstås i NT og i dag. Seminaret er blitt det mest internasjonale i SNTS, og også ett av de som har samlet flest deltagere. Seminaret er blitt så populært at det nå videreføres i en noe annen form, og med andre ledere ut over de vanlige fem år, inn i en ny femårsperiode.

PÅ MIDTEN AV 80-tallet var Kvalbein gjesteprofessor ved Lutheran Theological Seminary i Hong Kong. Slik bidro han sterkt til de bånd som siden har vært mellom de to institusjonene. Kvalbein forberedte seg godt til dette. Det

var ikke nok for ham å være professor i NT med gresk mellomfag i tillegg. Nå leste han også mandarin på universitetet. Det er stadig til glede for ham selv og de kinesiske studenter som vi nå har på MF.

SENTRALT i Kvalbeins virke som teolog står hans vilje og evne til formidling. Hans kompetanse kom derfor til sin rett da han i flere år var leder av Bibelselskapets oversettelsesutvalg, og særlig i arbeidet med den nylig avsluttede revisjon av NT. Vår kollega er også en samarbeidets mann. For noen år siden tok han sammen med professor David Hellholm (Teologisk Fakultet i Oslo) initiativ til et norsk forum for Det nye testamente. To ganger om året samles NT-lærere og interesserte til faglig og sosialt samvær. Deltagelsen har vist at det var behov for dette tiltaket.

Kvalbein er en habil fiolinist, og han gleder gjerne oss – i store som små samlinger – med vakker musikk. Under feiringen av hans 65-årsdag underholdt Kvalbein selv sine kolleger, akkompagnert av Hanne Birgitte Sodal Tveito på piano, med et utvalg norsk folkemusikk. Vi som har vårt virke i fagseksjonen for Det nye testamente takker en god kollega for samarbeid og fellesskap på mange plan.

Tekst: Karl Olav Sandnes
Foto: Marianne Torp

NT - Det nye testamente ● GT - Det gamle testamente ● KH - Kirkehistorie ● ST - Systematisk teologi ● MV/RV - Misjonsvitenskap/Religionsvitenskap
 ● RP - Religionspedagogikk ● PT - Praktisk teologi ● TK - tverrkulturell kommunikasjon ● RS - Religions sosiologi ● Ungdom, kultur og tro

fakultetets ledelse

Vidar L. Haanes,
rektor
professor KH

Sverre Dag Møgstad, prorektor
professor RP

Beate Pettersen,
direktor

Øystein Lund,
studiesjef

Solveig Elin Bru-Olsen, administrasjonssekr.

Arne J. Eriksen,
plan- og kvalitets-
sjef

Hildegun Hennum Hoeg, organisasjonskonsulent

stab

Lærere

Leif Gunnar Engedal,
professor PT

Tormod Engelsviken,
professor MV/RV

Ann-Kristin Fauske,
prosjektleder/høy-
skolelærer (engasj.)

Roar Fotland,
førsteamanuensis
MV/RV

Inger Furseth,
professor II RS

Margaret Glad,
praksisleder / uni-
versitetslektor

Peder Gravem,
professor KRL

Harald Hegstad,
professor PT

Gunnar Heiene,
professor i etikk

Jan-Olav Henriksen,
professor ST

Morten Holmqvist,
universitetslektor
UKT (engasj.)

Geir Otto Holmås, første-
amanuensis NT

Reidar Hvalvik,
professor NT

Sjur Isaksen,
universitetslektor
i sjelesorg

Hans Kvalbein,
professor NT

Corinna Korting,
professor GT

Heid Leganger-
Krogstad, første-
amanuensis RP

Hanne Loland,
førsteamanuensis
GT

Halvor Nordhaug,
praktikums-
rektor

Kristin Norseth,
universitets-
lektor KH

Bernt T. Oftestad,
professor KH

Arild Romarheim,
førsteamanuensis
RV

Karl Olav Sandnes,
professor NT

Astrid Sandmark,
universitetslektor
PT

Kjell Olav Sannes,
professor i dog-
matikk

Jan Schumacher,
førsteamanuensis
KH

Oskar Skarsaune,
professor KH

Svein Olaf Thorbjørnsen,
professor i etikk

Hanne Birgitte S. Tveito, universitetslektor NT

Glenn Wehus,
universitetslektor
Gresk

Andrew Wørgeland,
universitetslektor
GT/hebraisk

Karl William Weyde, professor GT

stipendiater

Lars Østnor,
professor ST

Tron Fagermoen,
PT

Kjetil Frøheim,
ST

Gard Granerød,
GT (NFR/MF)

Joar Haga, KH

Sigurd Hareide,
KH

Eirin Hoel Hauge, NT

Terje Hegertun, ST

John Wayne Kaufman, KH

Tone Stangeland Kaufman, PT

Helene Lund, ST

Bård Eirik Hallesby Norheim, PT

Line Marie Onsrud, RV

Merethe Roos, KH

Kristin Moen Saxegaard, GT

Espen Schjetne, RP

studie- og forskningsadministrasjon

Atle Sovik, ST

Johanne Thornes, (NFR)

Irene Tvedt, ST

Jørn Varhaug, GT

Marie Luise Diehl, internasjonal konsulent

Ida Katrine Hatlevik, studieveileder

John-Arne Jensen, studieveileder

Maria H. Junttila, studieveileder (vikar)

Pirjo Krabye, studiekonsulent

Ann Midttun, etter- og videreutdanningsleder/ universitetslektor

Hallvard Olavson Mosdøl, rådgiver videreutdanning/ internasjon. relasjoner

Nils Aksel Røssæg, forskningsleder

Marit Helene Spydevold, konsulent

Claudia S. Talgo, førstekonsulent

Rune Vik, studieveileder

bibliotek

Inger Johanne Gillebo, bibliotekar

Hanne Rakel Lovaas, konsulent

Mette Rokke, bibliotekar

Bente Røren, bibliotekar

Elna Strandheim, biblioteksjef

Knut Kitchen Døderlein, betjent

Kari Ingeborg Johansen, vaktmester/driftsleder

Grethe Helene Juul, konsulent

drift - fellestjenester

IT

Kari Kingsrød, resepsjonist

Ellen Irene Veili, kantineassistent

Lars Moe, IT-konsulent

Pål Myklebust, IT-leder

økonomi

Hilde Kr. Hasvold, økonomisjef

Berit Skjelle, økonomikonsulent

Inger Helene Vestøl, konsulent

Gunnar Wang, førstekonsulent

studentprester

Elisa Stokka

Olav Tromborg

Marianne Torp, informasjonsleder

informasjon/innsamling

(Personene i de enkelte avdelingene er satt opp i alfabetisk rekkefølge)

Forstanderskapet 2007

Biskop Olav Skjevesland i samtale med styreleder på MF, Svein Helgesen.

Utenlandssjef i Misjonsalliansen, Tone Lindheim (t. v.) og lektor Ann-Mari Aas i lunsjpausen.

Svært mange private høyskoler er organisert som stiftelser eller aksjeselskap. Menighetsfakultet har en særegen struktur, og er juridisk å forstå som en «forening». MF eies av et forstanderskap som møtes årlig mens styret er det øverste ansvarlige organ.

HALVESTYRET velges av Forstanderskapet, og den andre halvparten velges av MFs ansatte og studenter. Rektor er styrets sekretær, og vi har ekstern styreleder. Dette er i samsvar med Universitets- og høyskoleloven.

Forstanderskapet har totalt 20 medlemmer og 5 varamedlemmer, og representerer de interesser som står bak MF, både i Den norske kirke, i de frivillige organisasjonene og i skole og samfunnsliv. Forstanderne blir valgt for 8 år av Forstanderskapet selv. Men kandidatene foreslås av en valgkomité som består av representanter fra Forstanderskap, Styret, ansatte og studenter. Slik kan man si at MF langt på vei er både selveiet og selvstyrt.

MANDAG 23. APRIL var Forstanderska-

KRIKSs Kjell Markset (t.h.) i samtale med prorektor Sverre Dag Mogstad.

pet samlet til sitt årlige møte. Møtet gir god anledning til gjensidig informasjon, og er et viktig bidrag til å gjøre utdannelsen ved MF relevant for en tjeneste i kirke, skole og samfunn.

Det er tre forstandere som trer ut etter årets møte. Det er kirkerådets leder, Nils-Tore Andersen, samt Olaug Vedvik Tøstet (Kristiansand) og Preben Lindøe (Stavanger), som alle tre har vært med fra 1998. Tøstet og Andersen var dessuten varamedlemmer fra 1995-98. Nils-Tore Andersen var medlem av MFs styre fra 1982-87, og har således vært 17 år i den valgte ledelse av fakultetet. Alle tre fortjener en stor takk for sin innsats og tjeneste. Forstanderskapet består nå av:

Ordfører:
Biskop Olav Skjevesland, Kristiansand

Varaordfører:
Biskop Ole Christian Kvarme, Oslo

Domprost i Tønsberg, David Gjerp
Gen.sekr. i Laget, Kåre Rune Hauge
Kapellan i Rissa, Ingunn M. Aarseth
Hoivik

Gen.sekr. i Normisjon, Rolf Kjøde
Kapellan i Farsund Stein Reinertsen
Sykehusprest Kari Ripegut, Skien,
Major i Feltprestkorpsset Tor Arne
Berntsen

Bibelskolerektor i Grimstad, Kjetil
Glimsdal

Kapellan i Tønsberg, Harald Kaasa
Hammer

Adm.dir. Diakonhjemmet, Idar
Magne Holme

Daglig leder Frydenberg rehabilite-
ringscenter, Nina B. Røvang

Direktør i Areopagos, Knud Jørgensen

Lektor Ann Mari Aas, tidligere leder i
Nidaros bispedømmeråd

Gen.sekr. i KRIK, Kjell Markset
Utenlandssjef i Misjonsalliansen, Tone
Lindheim

Gen.sekr. i NMS, Kjetil Aano

Gen.sekr. Norsk Misjon i Øst, Bjørn A.
Wegge, Oslo

Org.sekr. i KrF, Kari Lindtveit

Gen.sekr. Sjømannskirken, Kjell Bertel
Nyland

Prost i Vinger og Odal, leder av Mellom-
kirkelig Råd, Ingrid Vad Nilsen

Biskop Ole Christian Kvarme og universitetslektor på MF, Morten Holmqvist i en av pausene.

Generalsekretær i NKSS, Kåre Rune Hauge, generalsekretær i Normisjon, Rolf Kjode og Kirkerådets leder Nils-Tore Andersen.

Medlemmer i Styret 2007

Utdanningsdirektor i Stavanger, Svein Helgesen (leder)
 Professor NIH, Gunnar Breivik
 Domprost i Tromsø, Herborg Finnset Heiene
 Personalsjef ved Modum bad, Terje Hærås
 Instituttleder Høgskolen i Bodo, Elisabeth Nilsen
 Investeringsdirektor i Rasmussen-gruppen, Rune Selmar
 Professor Harald Hegstad
 Professor Svein Olaf Thorbjørnsen
 Stipendiat Kristin Moen Saxegaard
 Førstekonsulent Claudia Talgo
 Leder i studentrådet Eike L. Ziller-Off
 Faglig leder i studentrådet Åshild Hollesli

Varamedlemmer:

Sokneprest Dag Auli
 Fylkessekretær i KrF, Kari Skår Sorheim
 Sokneprest Bent Reidar Eriksen
 Sokneprest Kåre Skråmesto
 Professor Gunnar Heiene
 Stipendiat Joar Haga
 Studieveileder John-Arne Jensen
 Student Kristine Thorstvedt.

Tekst: Vidar L. Haanes

Foto: Marianne Torp

Er du engasjert?

Eike Lennart Ziller-Off,
 studentrådsleder.

I DE FOREGÅENDE NR har jeg vært innom både verdien av å kunne noe og om det er verdt å diskutere tro. I dette nummer har jeg tenkt å gå en annen vei, det er snart valg igjen; jeg vil være «homo politicus» - et politisk menneske. Mer enn gjennomsnittlig opptatt av nyheter og politiske debatter. Jeg må vite alt som skjer rundt meg og helst ha en mening om det. Det er det slett ikke alle som har. Etter mine 4 første måneder som leder for studentrådet har jeg fått mange undrende blikk, noen kommentarer og flåsete bemerkninger. Politikk handler om samtalen, maktsamtalen. Hvordan ord kan forandre fattigdom til rikdom, det er rart med det. Politikk er som en tankefabrikk der ideer klekkes ut med ord, for så å komme ut/bli testet som hard virkelighet – noen blir rike, andre fattige – noen får bli, andre må reise. I en sånn kontekst er det underlig at det på en institusjon som MF er mennesker som ser det som unaturlig å engasjere seg politisk. Verdien av et lengre studium i en politisk kontekst kan ikke undervurderes, å engasjere seg i samfunnsdebatt er en måte å vise mennesker rundt deg på at du bryr deg – ikke som mange tror en måte å vise trynet og få personlig uttelling i lommeboka.

JEG KAN IKKE forstå det, at mennesker som i bunn og grunn burde ha forutsetning for å tilføre noe positivt til den aktuelle debatt ikke lar seg affisere og forholder seg likegyldig til den. At studenter fra et visst fakultet noen hundre meter fra MF skal ha forsterrett på å mene noe om

kirke/stat, homofilt samliv eller valg av biskop gjør debatten lite innteressant. Det er på MF det utdannes flest ledere og prester for arbeid i skole og kirke, det er jo her det burde være en levende debatt?

Jeg vil ikke trekke alle over en kam, det finnes hederlige unntak, mennesker som oppriktig skriver leserinnlegg, engasjerer seg i studentpolitikk og ikke minst stemmer ved studentrådsvalg – tusen takk!

EN ANNEN TING: Til høsten får vi nok en gang en ny studieplan for de som studerer teologi. Jeg som begynte å studere høsten 2000 er dermed inne på min andre overgangsordning. Til den nye planen slik den foreligger så er vi studenter i grunn ganske fornøyd med den. Slik den foreligger nå, er det en helhetlig tanke som sikter seg inn på en tjeneste i kirken bak alle fagkodene. Det er bra, det finnes imidlertid dem som synes at avgangsteologene fra MF de siste årene holdt for dårlige prekenere – til dem vil jeg si: det er godt ikke alle er fagteologer. Jeg ønsker meg en tjeneste der jeg i tilfelle moter mennesker til samtale om tro og tvil, ikke en tjeneste der jeg sitter på et kontor og skriver prekenere. Misforstå meg rett – jeg vil gjerne holde gode prekenere, men i tillegg gjerne besitte evnen til å nærme meg andre mennesker på en god måte.

Er du engasjert? Det er jeg.

Magnus Malm på bokseminar på MF:

Kirka som motkultur og bevegelse

– De første kristne visste at de utfordret maktene i samfunnet når de valgte å bekjenne Jesus Kristus som Herre, sier Magnus Malm.

DET ER NÅ 17 år siden boka «Vägvisare» ble utgitt i Sverige. Året etter ble den oversatt til norsk. I løpet av disse 16 årene har den svenske forfatteren Magnus Malm blitt en viktig rost for store deler av det norske kirkelandskapet. Hans siste bok, *Hviskninger fra katakombene* – skisser til en kristen motkultur, er nettopp kommet ut på norsk, og i den forbindelse arrangerte Luther Forlag bokseminar med Malm på MF.

– De første kristne visste at de utfordret maktene i samfunnet når de valgte å bekjenne Jesus Kristus som Herre, og de ble ikke martyrer fordi de sa ja til Jesus som Herre, men fordi de sa nei til å ofre til keiseren, sier Malm i seminaret. – Troen fikk konsekvenser for deres måte å forholde seg til styresmaktene på. I vår tid har imidlertid evangeliet blitt åndeliggjort. Det kristne livet har blitt privatisert og internalisert. Da kan personer som George W. Bush profilere seg som en hengiven kristen og skaffe seg trofaste velgere blant kristenfolket i USA, samtidig som politikken hans er en direkte anti-tese til Jesus fra Nasaret. Problemet er bare at den bedrives i Jesu navn.

ETTER AT Malm er ferdig med å signere bøker, tar han seg tid til en samtale over en sen lunsj i kafé Ole. Den svenske retreatlederen etterlyser en etterfølgelse der et samfunnsmessig engasjement for sosial rettferdighet står helt sentralt, og ikke bare er «noe ekstra for spesielt interesserte».

– Mye av luthersk teologi har redusert begrepet rettferdighet til «en indre kvaliteten som rekkes meg gjennom Jesu død», og neglisjert at evangeliet kaller oss til å kjempe for sosial rettferdighet også her på jorda. Jesu programklær-

Den svenske retreatlederen Magnus Malm tenker seg kirken som en bevegelse med veivisere som kombinerer åpenhet med tydelighet.

ring i Lukas 4 viser at dette var helt sentralt for hans egen virksomhet og oppdrag, sier han engasjert.

MALM gir uttrykk for at han er kritisk til det han kaller «servicekirken», som bare fostrer konsumenter. Han henviser til Bonhoeffers skjelling mellom den billige og dyre nåden, og sier at nåden henger sammen med etterfølgelsen. – Hver gang jeg leser første kapittel i «Nachfolge» («Lydighetens vei»), blir jeg slått av hvor relevant dette er for kirka i vår tid, forteller han ivrig. Han er skeptisk til det fokus på allmenn skapelsesteologi, som lenge har vært rådende i Sverige. Han opplever at heller ikke den gir rom for etterfølgelsen.

– Kirka kan bare være en motkultur hvis den kan gå en annen vei, er hans klare mening. På mitt spørsmål om hvor det menneskelige blir av hvis skapelsesteologien nedtones, svarer han at det menneskelige og skapte har sitt ankerfeste i inkarnasjonsteologien.

– Viktigheten av både fjellet, kroppen og blomstene kan uten vansker forankres i inkarnasjonen, sier Malm og legger til at han har lært mye av Ireneus når det

gjelder kroppens betydning. Ignatius av Loyola har vært en annen viktig «medvandrere» for Malm, som til daglig leder retreatter etter ignatiansk tradisjon, der det å søke og finne Gud i alle ting står sentralt. Mye luthersk forkynnelse og trosformidling har imidlertid vært en ikke-inkarnatorisk måte å snakke om inkarnasjonen på, hevder Malm.

I SITT FOREDRAG skisserte Malm tre måter å tenke kirke på. Han var kritisk til både til den tradisjonelle folkekirke- og frikirkemodellen. Hans eget alternativ er kirka som bevegelse, og han bruker Korsveibevegelsen som et eksempel. Korsvei har fire veivisere som angir en retning: Søke Jesus Kristus. Bygge fellesskap. Leve enklere. Fremme rettferdighet. Disse veiviserne kombinerer åpenhet med en tydelighet om hva som er retningen. Det handler om å prøve seg fram til en ny måte å være kirke på, og det å utøve åndelig dømmekraft vil være viktigere enn noen sinne, avslutter den klarsynte svensken.

Tekst: Tone Stangeland Kaufman
Foto: Marianne Torp

Prosjektgruppas medlemmer ved undertegnelsen av fellesuttalelsen. Foran fra venstre Steinar Funderud, Dagfinn Follesdal og Ole Johan Borge. Bak fra venstre Øyvind Baune og Lars Østnor. Gunnar Heiene var ikke til stede da bildet ble tatt.

Hva er etisk forsvarlig?

Er det etisk akseptabelt å bruke stamceller fra menneskelige embryoer til forskning og til behandling av sykdommer? Spørsmålet drøftes for tiden i en rekke land.

EN NORSK GRUPPE bestående av professor Øyvind Baune, Universitetet i Oslo (filosofi), seniorrådgiver, dr. Ole Johan Borge, Bioteknologinemnda (biologi), professor Steinar Funderud, Rikshospitalet-Radiumhospitalet HF (biologi), professor Dagfinn Follesdal, Universitet i Oslo og Stanford Universitet, USA (filosofi) og professorene Gunnar Heiene og Lars Østnor fra MF har ledet et stort, internasjonalt forskningsprosjekt om emnet. Prosjektet har pågått i årene 2005 og 2006. MF har vært prosjektansvarlig institusjon.

I løpet av prosjektperioden er det arrangert 4 symposier og konferanser, 2 av dem på MF. Det er til sammen holdt 28 forelesninger med etterfølgende diskusjon. Et utvalg av bidragene vil bli utgitt i en egen publikasjon. Styringsgruppa har også hatt egne, faglige drøftinger. Et resultat av disse er en fellesuttalelse som nylig er publisert på Unipub forlag med tittelen «Stamceller fra embryoer til forskning og terapi?» Uttalelsen gir en oversikt over dagens stamcelleforskning. Den omtaler filosofiske og teologiske tradisjoner som det ofte henvises til i den etiske debatten om temaet. Dokumentet behandler også normative momenter som har relevans for vurde-

ringen av forskning og terapi og av det etiske ansvaret overfor embryoer. Til sist drøftes dilemmaet mellom medisinsk framskritt og respekt for embryoer.

I KONKLUSJONEN sier gruppen at den vurderer stamcelleforskning generelt som lovende med tanke på biologisk kunnskap og mulig behandling av sykdommer. Men man er uenige når det gjelder spørsmålet om å bruke embryoer som kilder til stamceller. Medlemmene står samlet om å betrakte argumentene om embryoers potensialitet og kontinuitet som relevante for å understøtte retten til beskyttelse. Gruppen deler også forståelsen av embryoer som menneskelig liv. Man hevder i fellesskap at menneskeverd, verdien av menneskelig liv og respekt er viktige etiske standarder med hensyn til ansvaret overfor embryoer. Samtidig understrekes at medisinsk forskning og klinisk behandling er etisk underbygget gjennom verdier som kunnskap, helse og livskvalitet. Endelig er det enighet om å støtte forskning på alternative kilder til stamceller i stedet for menneskelige embryoer.

LIKEVEL konstaterer man at det er to posisjoner i gruppen når det gjelder hovedspørsmålet: Den ene posisjonen inneholder en understrekning av at humane, embryonale stamceller er nyttige for grunnforskning og anvendt forskning og for framtidig behandling av alvorlige sykdommer. Man tar utgangspunkt i det biologiske faktumet at utviklingen av et menneskelig embryo gjennomgår faser, og hevder at dets rett til beskyttelse øker tilsvarende inntil fosteret er fullt utvik-

let. Innholdet i normer som menneskeverd, livets verdi og respekt tolkes slik at det styrkes med tiden når det gjelder embryoer. Moralske aktører får folgelig et voksende ansvar overfor embryoer opp gjennom svangerskapet.

DEN ANDRE POSISJONEN inkluderer også en positiv vurdering av stamcelleforskning, bortsett fra den som skjer ved å bruke embryoer som kilde. Her peker man på at somatiske stamceller har enkelte fordeler framfor embryonale ved klinisk terapi, og man holder fram muligheten for alternative kilder. Sitt etiske utgangspunkt tar man i menneskeverdet som en stabil, enhetlig norm som inkluderer rett til liv og integritet også for embryoer. Verdien av menneskelig liv og respekten for slikt liv forstås som fundamentale normer. Embryoers potensialitet og kontinuitet tolkes som sterke argumenter for deres rett til vern uavhengig av utviklingsfase.

Tekst: Lars Østnor
Foto: Lise Ekern

Hjertelig takk!

I forrige nummer av Lys og Liv kunne dere lese om professor Torleiv Austad som fylte 70 år 9. mars og som hadde sin avskjedsforelesning samme dag. I stedet for gaver til seg selv, ønsket Austad gaver til utsmykning av kapellet her på MF. Vi takker hjertelig for den store gaven på kr. 15.100,- i forbindelse med hans 70 årsdag.

Ta deltidsstudier mens du er i jobb!

Nye kurs starter høsten 2007 i Oslo og Hamar

MF

KRL 1 (30 stp) Lørdagsundervisn. 2 sem. - oppstart 18.08.

KRL 2 (30 stp) Lørdagsundervisn. 2 sem. - oppstart 18.08.

Erfaringsbasert Master i KRL/Religion og etikk (90 stp)
Lørdagsundervisn. - med oppstart 18.08.

Kristendom og billedkunst (10 stp).
Torsdagskvelder 1 sem. - med oppstart 30.08.

Hamar

Religion og estetikk (30 stp) i samarbeid med Folkeuniversitetet.
Fredag etterm./lørdagsundervisn. - 2 sem. - oppstart 31.08.
Studietur Roma (ikke oblig.)

Studieavgift per semester:

KRL 1, 2 og Master: kr. 2500

Kristendom og billedkunst kr. 1750

Religion og estetikk: kr. 3500

Påmeldingsfrist: 15. juni 2007

For søknadsskjema, brosjyre og emnepresentasjon
www.mf.no/videreutdanning

For informasjon om studiene:

Kontakt Ann Middttun eller Rune Vik på
tlf. 22 59 05 00 eller kurs-kr1@mf.no

www.mf.no

MF
Det teologiske
Menighetsfakultet

Nye deltidsstudier i KRL / Religion og estetikk 2007/2008

Til høsten starter MF flere nye kurs både på bachelor- og masternivå.

Erfaringsbasert master i KRL / Religion og etikk

Det har vært stor etterspørsel etter dette tilbudet, og til høsten tar MF opp et nytt kull. Studiet tar normalt tre år. Ved oppnådd mastergrad vil en kunne bli lektor, under forutsetning av at en også har praktisk-pedagogisk utdanning.

FOR Å BLI OPPTATT til masterstudiet må man oppfylle følgende krav:
-Yrkes- eller profesjonsutdanning med et omfang på

minst 180 studiepoeng (3 år).
- Utdanningen må ha en fordypning i emner eller emnegrupper i KRL/kristendoms-kunnskap på minst 60 studiepoeng (20 vektall).
- To års relevant yrkespraksis.

Kristendom og billedkunst / Religion og estetikk

I august starter MF to nye estetikk-kurs. Målgruppen for kursene er lærere som underviser i KRL-faget, kunst og håndverk og samfunnsfag, men studiet er åpent for alle som er interessert i emnet religion og estetikk.

For mer informasjon om studiene: se
www.mf.no/videreutdanning

Undring, livstolkning og filosofi

MF STARTER OPP til høsten et nytt og spennende studietilbud innenfor filosofi og livstolkning. Studietilbudet er unikt i en norsk kontekst, og er spesielt relevant for de som ønsker å legge et godt filosofisk grunnlag for å studere teologi. I tillegg er det relevant for de som ønsker en faglig spesialisering i en annen utdanning – eller rett og slett en hjelp til undring. Det første emnet gir en innføring i filosofiske tankeføring og perspektiv som er viktig for å stille og forsøke

å besvare de store spørsmålene. Blant de som underviser det første emnet er programleder og seniorforsker (PRIO) Greg Reichberg (til venstre) ved Norsk fredsforskningsinstitutt og professor Jan-Olav Henriksen (bildet). Frist for å søke direkte til MF er 1. juni og for mer spørsmål ta kontakt på tlf. 22 59 05 00 eller filosofi@mf.no.

Tekst: John-Arne Jensen
Foto: Marianne Torp

Spennende studier i et godt studentmiljø på MF

Søknad direkte til MF innen 1. juni for følgende studier:

Enkeltemner i pentekostale, katolske, metodistiske eller frelsesarmestudier. Masterstudium i kristendoms-kunnskap, kirkelig undervisning eller diakoni.

NB! Rakk du ikke fristen 15. april?

Restetorget åpner hos Samordna Opptak 20. juli med gode mulighet til å sikre seg en ledig plass på våre førstesemesterstudier også: profesjonsstudium i teologi, masterstudium i teologi, bachelorstudium i teologi, KRL eller Ungdom, kultur og tro (UKT) og årsstudium i KRL eller tverrkulturell Kommunikasjon.

Sjekk www.mf.no eller ta kontakt med

MF / studieveileder
tlf. 22 59 05 00 eller
e-post: post@mf.no

MF
Det teologiske
Menighetsfakultet

40 år siden Praktikum

Kullet som var ferdig med Praktikum juni 1967 feiret 40-årsjubileet 20. april. Dagen startet med mottagelse på MF. Professor Lars Østnor, som tilhørte jubileumskullet, fortalte og sammenlignet MF før og nå. Etterpå ble det omvisning på huset før dagen fortsatte med privat fest og mimring.

Foran fra venstre: Steinar Solbakken, Arne Sand, Tormod Wasbo, Berit Wenaas, Yngvar Nilsen, Johan Arnt Wenaas og Lars Østnor. Bak fra venstre: Svein Takke, Johannes Ulltveit-Moe, Øystein Trømborg, Sverre Sjaavaag, Thorvald Kolshus, og Anbjørn Neerland.

For Gud og fedrelandet

Marita Sørheim (32) var ferdig med teologiutdannelsen høsten 2003. Nå er hun aspirant i Utenriksdepartementet (UD). Det er et spennende og utradisjonelt valg for en teolog. Lys og liv lurer på hvordan det er å arbeide i UD, som teolog med prestebakgrunn.

Marita Sørheim slutter som prest og begynner i utenriktjenesten.

Det er i følge Marita Sørheim få teologer i Utenriksdepartementet. Det er i alle fall det ryktene sier; at hun er den eneste med presteerfaring. Hvordan er det å være i UD?

– UD rekrutterer folk fra forskjellige sammenhenger til utenriktjeneste. Departementet satser etter hvert mer på «myk kompetanse». Det er fint å være teolog i UD, sier hun.

– Hvilke deler av teologien og presten i deg får du brukt i Utenriksdepartementet?

– UD gir stort rom for tanken, det handler jo om politikk og om menneskeliv, på makronivå. I min seksjon arbeider vi mye med de store spørsmålene; lange linjer, grunnleggende verdier og etikk. Jeg er havnet i seksjon for menneskerettigheter og demokrati. Menneskerettigheter handler, som teologien, om teksttolkning. Vi jobber mye med å få livet til å henge sammen med læren, og ikke sjelden handler det om å arbeide for større gjennomslag for det vi tror på. Og så får jeg bruk for prekenkompetansen. Vi skriver mye i departementet, også mange taler. Det er nyttig å ha retorisk bakgrunn, å være vant til å stå på talerstolen selv.

– Foler du at du får være med å prege arbeidet i UD?

– Javisst. Jeg opplever at jeg får være med å prege, både gjennom diskusjoner, droftinger og i utformingen av tekster. Og noen ganger hender det for eksempel at utenriksministeren sier noe jeg tenkte at han burde si, smiler hun lurt.

– Hva er bakgrunnen for at du søkte om opptak på UD's aspirantkurs?

– Jeg visste at jeg skulle slutte som prest, ettersom jeg skulle inngå partnerskap med Hanne, kjæresten min. Jeg har følt kallet til å jobbe ute, innen en bistandsfaglig sterk misjonsorganisasjon kanskje, eller i en bistandorganisasjon «med himmel». Men begge deler ville være vanskelig i min situasjon. Det var Hanne som pekte på at Utenriktjenesten kunne være et spennende alternativ,

i alle fall for en tid, en fin måte å leve ut kallet på.

– Hva tenker du for årene fremover?

– I første omgang skal jeg fullføre aspirantkurset. Og så reiser vi ut, i august 2008. Vi utstasjoneres to treårsperioder, på ulike ambassader. Deretter er planen å vende tilbake til UD. Dersom jeg ikke finner på noe alvorlig galt har jeg jobb i UD resten av mitt yrkesaktive liv, flirer Marita. Men jeg vet ikke. Jeg har sagt hele tiden at jeg skal ta en ordentlig runde med Gud, kirka, Hanne og meg selv når vi er tilbake. Så får vi se. Kanskje skal jeg være prest senere... Men akkurat nå er jeg bare veldig takknemlig over å få være i Utenriksdepartementet, sier hun til slutt.

Tekst og foto: John-Arne Jensen

Utsmykningen i kapellet består av bildefrisen «70 x 7», malt spesielt for MF.

Ny temporær kapellutsmykning

BRUKTE KLÆR

strodd utover steinmorenen ved Lista fyr vakte oppsikt og debatt: Var dette kunst eller ikke? «Tsunami» heter installasjonen, som i løpet av vinteren fikk nye versjoner på en offentlig søppelplass og i Landvik kirke og Stavanger domkirke. Med dette verket ønsker kunstneren Alfred Vågsvold (f 1946) blant annet å sette søkelyset på bruk og kast-mentaliteten og spørsmålet om solidaritet.

– Det er rå, roff kunst. Jeg går til aksjon for å skape reaksjon. Først kommer bildet, så overtar ordene. Kunstverket samarbeider med stedet og åpner opp for en mangetydig tolkning avhengig av sammenhengen. Å føre brukte klær inn i en kirke handler om kontraster og krever mer enn to tanker i hodet samtidig, sier Vågsvold. Nå er han på plass i MFs kapell med en ny, temporær utsmykning. Dermed har MF også lånt inn arbeider fra en tidligere student. Etter lærerskolen tok Vågsvold kristendom grunnfag ved MF studieåret 1971-72.

MED BAKGRUNN fra Misjonsforbundet hører han med blant de første ikke-lutheranere som studerte ved MF.

– Jeg følte meg veldig velkommen, sier han og går raskt over til å fortelle om sin favorittlærer. – Ole Modalsli ble en stor lærer for meg. Han gav meg syn for å se en sak fra mer enn én side. Han holdt frem mysteriet og gjorde dogmatikk spennende. Og etikktimene åpnet

Den abstrakte treskulpturen er kalt «Tegn».

for en helhetstenkning ut fra kjærlighetsbudet.

Vågsvold debuterte med et bilde på Sørlandsutstillingen i 1976. Som kunstner er han autodidakt, men har lært ved å oppsøke kunstmiljøer i Norge og utlandet. Etter mange år som lærer kastet han i 1995 loss og ble kunstner på heltid. Han arbeider ekspressivt innen maleri, skulptur og installasjon og eier og driver Galleri Lista fyr.

Utsmykningen i kapellet består av bildefrisen «70 x 7», malt spesielt for MF, samt en abstrakt treskulptur på kortveggen kalt «Tegn». Skulpturen får sin tolkning ut fra rommet den er i og trekker i kapellet tankene i retning av et kors. Bildefrisen alluderer til en kjent bibeltekst, men har rotter 55 år tilbake i tid.

– Frisen er inspirert av en søndagsskolelærer som en gang viste oss en bok bestående av bare farger. Det første oppslaget var svart og symboliserte synden. Det andre var rødt og stod for nåden og kjærligheten. De hvite sidene symboliserte rettferdiggjørelsen og renheten, mens gullsidene stod for helliggjørelse, forklarer Vågsvold. – Jeg har valgt et ekspressivt uttrykk, å rable som et lite barn, men med voksen teknikk. Fargene er symbolske og understreker kapellets budskap.

DEN TEMPORÆRE utsmykningen blir hengende et stykke ut i høstsemesteret. Den som vil og er i nærheten, er velkommen til å ta Vågsvolds arbeider i nærmere øyesyn. Han ønsker å skape reaksjon, også i MFs kapell.

Tekst: Kristin Norseth

Foto: Marianne Torp og A. Vågsvold

Smådrypp om 100-årsjubileet 2008

Alle menighetsrådene i Den norske kirke har fått informasjon om 100 årsjubileet. Vi håper at alle vil innvilge et godt offer til MF i jubileumsåret 2008. Menighetene er også oppfordret til å ta initiativ

til en lokal markering av MFs betydning for Den norske kirke.

Her er noen av de foreløpige planene for jubileumsåret 2008:

- Regionale og lokale arrangementer gjennom «jubileumsåret 2008»
- Teologiske og kirkelige seminar og konferanser gjennom «jubileumsåret 2008»
- Spesielle markeringer i forbindelse med semesteråpningene og -avslutningene i 2008.
- Mottakelse i Oslo rådhus fredag 10. oktober 2008
- Festmøte om kvelden lørdag 11. oktober 2008
- Festgudstjeneste i Oslo domkirke (Trefoldighetskirken) søndag 12. oktober 2008.

Ny fireårsbok og spennende spill

«Linda og den lille kirka»

Dette er en liten bok med flere sider enn du tror den er lagd for å bli brukt både av liten og stor.

Kom, skal vi spille et spill, kom, la oss synge sanger. Jeg tror vi skal få det så gøy at vi vil gjøre det flere ganger.

Bok kr. 85,-
Lotto spill kr. 45,-

Tilbud: Bok og spill sammen kr. 98,-

www.skriftuset.no

Tlf: 71 53 00 07 - Fax: 71 53 00 05

Tove Rustan Skaar

Inn i tilbedelsen

Den nye lovsangstradisjonen

Hvorfor lovsang? «Jeg ønsker meg mer mangfold og mindre nedlatenhet fra det ene miljøet til det andre, og at det jobbes med kvaliteten.»

Tove Rustan Skaar
Agenda 3;16

Verbum

Pris kr 248,-
nettbokhandel:
www.bibelbok.no

ny bok
om lovsang

Johannesgården

- kom avsides med Herren -

Retreat:

- 10. - 19. august (2-9d)
- 18. - 23. september (2-5d)
- 11. - 21. oktober (2-10d)
- 2. - 11. november (2-9d)
- 8. - 17. juni (2-9d)
- 23. nov. - 3. des. (2-9d)
- 22. - 26. desember

Rekreasjon:

- 1. - 7. oktober
- 26. - 30. desember

Grupper kan få skreddersydd program.
Besøk vår hjemmeside eller ta kontakt:
2372 Brøttum, tlf. 62 36 01 15
retreat@johannesgarden.no

www.johannesgarden.no

VITAL BASE® Benkeputer

Putene har en sterk aldrings- og varmebestandig friksjonsduk på undersiden som sørger for at den ligger i ro på benken. Alle putene har glidelås for enkelt vedlikehold og rengjøring av trekk. Mer enn 400 fargenyanser i flammehemmende tekstiler av ull og ullblandinger.

Be om prøver og pristilbud!

VITAL BASE

Your Challenge - Our Science

Myravegen 2, N-6060 Hareid
Tel +47 70 09 59 50 | firmapost@vitalbase.no
www.vitalbase.no

Individuell tilpasning og ergonomisk utforming.
Seteputer, ryggputer,
kneleputer, formtilpasning.
Nesten alt er mulig.

Asbjørn Finholt

advokat

Postboks 7,
2001 Lillestrøm
Tlf 63 81 60 80

H07000601

Majorstuen
0302 OsloEttersendes ikke ved
varig adresseforandring,
men returneres
Menighetsfakultetet med
påført ny adresse.

«Mange bekker små...»

DEN AVBILDEDE innsamlingsbøssa etterlater ingen tvil: I norsk kristenliv har man samlet inn til mange gode formål! MF har vært ett av dem. Bøssa er fra begynnelsen av 1900-tallet og var i bruk frem til 1994. Den har tilhørt Søgne menighetsforening og befinner seg nå på Søgne menighetshus. Søgne menighetsforening ble konstituert i 1873, som en paraplyforening for «Søgne Menighets frivillige Virksomhed for Guds Rikes Fremme». Formålet var «Udbredelse og Befæstelse af Sandheds Erkjendelse, blandt kristne og ikke kristne Folkeslag».

Utgangspunktet for den nye foreningsdannelsen var en misjonsforening som hadde arbeidet for Det Norske Misjonsselskap siden 1850-årene.

I LØPET AV 1860-årene oppstod nye religiøse organisasjoner, som skapte nye foreninger og engasjerte mye de samme personene. I Søgne valgte man å samle arbeidet i én forening under ledelse av ett styre. I takt med differensieringen av det religiøse arbeidet favnet Søgne menighetsforening stadig nye tiltak inn under sin paraply. Det betraktet man som «en praktisk Maade at tage Sagerne paa». Søgne menighetsforening var det man kan kalle en «deleforening» der de forskjellige virksomhetsgrener fikk hver sin kasse for spesifiserte gaver.

INNSAMLINGSBØSSA viser bredden i norsk kristenliv rundt 1907: Det Norske Misjonsselskap («gamlemisjonen»), santalmisjon, indremisjon, samemisjon («finnemisjon»), Israelmisjon, sjømannsmisjon, indre sjømannsmisjon, misjon blant hjemløse, Menighetsfakul-

tetet og/eller menighetsforeningen. Man kunne gi til det eller de formål man ønsket. Samtlige var organisert i landsomfattende organisasjoner eller institusjoner, med MF som det nyeste skuddet på stammen.

MENIGHETSFORENINGEN delte kirkesoknet inn i «lesekreter», som gjerne svarte til skolekretser, og sendte ut såkalte «kretslesere» til å holde misjonsmøter en søndag i hver måned, når det ikke var gudstjeneste i kirken. Da hadde de bøssene med. I mai og desember ble det holdt felles møter for hele soknet. På Sørlandet var det mange bygder som tok opp arbeid etter mønster fra Søgne, og i alle år har visitasberetninger bemerket det gode samarbeid mellom kristne foreninger og kirkens virksomhet i Søgne.

Tekst: Kristin Norseth
Foto: Jostein Andreassen

(Kilde: John Nome 1943: «Det Norske Misjonsselskaps historie i norsk kirke-liv», bind II. Stavanger: Dreyer.)

Det har vært samlet inn penger til mange gode formål i norsk kristenliv, også til Menighetsfakultetet.

MF

Det teologiske
Menighetsfakultet

Det teologiske Menighetsfakultet er en privat, akkreditert vitenskapelig høyskole. Den ble stiftet i 1907, og forelesningene startet i 1908. MF er i dag landets største teologiske utdanningsinstitusjon med ca 90 ansatte og omlag 900 studenter på bachelor, master og PhD-nivå.